N°. 180. 1838

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk NIEUWS-BLAD,

Dingsdag 31 Julij.

BEKENDMAKING.

Het HOOG-GEREGTSHOF te *'s Gravenhage*, gezien het requisitoir van den Heer Prokureur-Generaal, betrekkelijk het daarstellen der kamer van vakantie, van den 19den Julij tot en met den 30sten September 1838;

Gezien de artikelen 40, 41, 42, 43 en 44 van het decreet van den 30sten Maart 1808 en de artikelen 29, 30 en 32 van het decreet van den 6den Julij 1810;

Heeft, na voorgaande deliberatie, goedgevonden te bepalen, zoo als bepaald wordt bij deze, dat de kamer van vakantie in dit jaar beurtelings zal worden gepresideerd door de Heeren Mrs. *Hendrik van der Burgh* en *Cornelis Carbasius*, Presidenten in dit Hof, en voorts bestaan uit de Heeren Mrs. *Nicolaas Wilhem Ardesch*, *Evert Rein van Nes van Meerkerk*, Jonkheer *Marinus Willem de Jonge van Campens Nieuwland*, *Adriaan Gilles Spoor*, *Maarten Imme Paau*, Jonkheer *Jacob Petrus Yvo Diert van Melissant* en *Petrus Ludovicus de Fremery*, Raden.

Dat deze Kamer hare teregtzittingen zal houden tweemaal ter week, en wel

Maandag den 30. Julij,	Dingsdag den 28. Augustus,
Dingsdag den 31. dito,	Vrijdag den 7. September,
Vrijdag den 10. Augustus,	Zaturdag den 8. dito,
Zaturdag den 11. dito,	Maandag den 10 dito,
Maandag den 13. dito,	Dingsdag den 11. dito,
Dingsdag den 14. dito,	Vrijdag den 21. dito,
Vrijdag den 24. dito,	Zaturdag den 22. dito,
Zaturdag den 25. dito,	Maandag den 24. dito, en
Maandag den 27. dito,	Dingsdag den 25 derzelfde maand.

En zal een afschrift dezer aan den Heer Prokureur-Generaal worden ter hand gesteld, ten einde hieraan de noodige publiciteit te geven.

Gedaan in algemeene vergadering van het Hoog-Geregtshof den 18 Julij 1838.

Bij absentie van den Heer Eersten President:
De President,
H. VAN DER BURGH.

Gezien door mij Prokureur-Generaal bij hoogengemelden Hove:
W. PHILIPSE.

In kennisse van mij Eersten Griffier,
Mr. G. ...

Publicatie.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad *Breda*, brengen bij deze, op verzoek van Z. E. den Heere Generaal der Infanterie, Opperbevelhebber dezer Vesting, ter kennisse der Ingezetenen en verdere daarbij belanghebbenden, dat de PRAKTISCHE ARTILLERIE-EXERCITIEN, welke door de alhier in bezetting zijnde Artilleristen moeten worden gehouden, op *Vrijdag den derden Augustus* aanstaande, op de OOSTERHOUTSCHE HEIDE, eenen aanvang zullen nemen; en er alzoo dagelijks met geschut zal worden gevuurd, op dezelfde plaats, alwaar zulks vroeger tot oefening van de Kadetten der Koninklijke Militaire Akademie plaats had, namelijk van iets voorwaarts den zoogenaamden *Galgenberg*, in de rigting van *Dongen*.

Met aanmaning aan een iegelijk om daarop te attenderen, ten einde ongelukken te voorkomen.

Breda, den 28sten Julij 1838.

DE ROY, vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

Frankrijk.

PARIJS, den 27sten Julij.

De julijfeesten, welker viering heden een aanvang neemt, schijnen zeer rustig te zullen afloopen.

— Het dagblad van Havre hield voor eenige dagen een berigt over de groote kosten die de reis van het schip *de Hercules*, aan welks boord de prins *van Joinville* zich bevond, veroorzaakt heeft. De *Moniteur* heeft in zijn niet-officieel gedeelte gemeend daarop te moeten antwoorden; hij zegt dat de uitrustings- en verdere kosten niet meer bedragen hebben dan wanneer het schip eene andere bestemming, onverschillig welke, gehad had; wat daarboven was uitgegeven, was uit des prinsen bijzondere kas goedgemaakt.

— In den laatsten tijd zijn, zoo in de hoofdstad als in de departementsplaatsen, onderscheidene nieuwe dagbladen opgerigt. Thans is het getal weder met een blad te St. Malo vermeerderd, *le Vigie de l'Ouest* geheeten.

— Een der dagbladen beweert, dat het plan van verdeeling van Frankrijk, dezer dagen door de engelsche bladen vermeld en uit dezelve in de fransche overgenomen, uit kortswijl door een zijner journalisten is opgesteld, en door de bladen van Londen, gelijk door sommige parijsche bladen, in goeden ernst is opgenomen.

— De commissarissen voor de spaansche leening hebben eene langdurige conferentie met den minister *Molé* gehad.

— Het te Bayonne verspreid gerucht van een gevecht tusschen de beide partijen in Spanje, voor Estella, heeft zich niet bevestigd. Men weet nu zeker, dat er tot den 20sten, nabij die plaats niets bijzonders was voorgevallen, en zelfs was men te Bayonne thans niet vreemd van de meening, dat het eigenlijk plan van *Espartero* in het geheel niet zou zijn om Estella met ernst aan te tasten. Men verwacht intusschen binnen weinig dagen aan de onzekerheid over de oogmerken van den constitutionelen opperbevelhebber een einde te zien, daar eene zoo aanzienlijke magt als thans op het beperkte terrein vereenigd is, niet lang zonder iets uit te voeren kan blijven. — Van den anderen kant verneemt men onverwachts uit de Madridsche correspondentie, dat de generaal *Espartero*, bij eene depeche aan het ministerie, zijn besluit zou te kennen gegeven hebben, om het opperbevelhebberschap neêr te leggen en zijne demissie te geven, en wel op grond, dat hij zich in de uitoefening van zijn gezag niet vrij en onafhankelijk genoeg gevoelde. Hij wilde de geheele beschikking over het benoemen tot rangen en de begeving van posten aan zich hebben, in één woord heer en meester zijn, zonder ondergeschiktheid aan het oorlogsministerie. Een dergelijk besluit op het tegenwoordig tijdstip, nu men elk oogenblik eene beslissing verwachtte, rekende men onberekenbare gevolgen te kunnen hebben, en gaf althans een zeker bewijs dat *Espartero* de zaken zoo ver had gebragt, om van het bestuur de bewilliging in zijne vorderingen als 't ware af te dwingen. Het gouvernement had natuurlijkerwijs geweigerd de demissie aan te nemen en een hoofdofficier naar *Espartero's* hoofdkwartier gezonden om hem tot een ander besluit over te halen. Met ongeduld verwachtte men deszelfs antwoord. Het *Journal des Débats*, dat ... voor de echtheid wel niet durft instaan, ... de wijze waarop dit berigt wordt medegedeeld, vertrouwen ...

De *Sentinelle des Pyrenées* vermeldt, dat de kolonne van den generaal *O'Donnel* den 20sten, uit St. Sebastiaan getrokken is, om eene verkenning te doen, volgens sommigen om eene diversie te maken, die de karlisten noodzaken zou om een deel hunner thans te Estella vereenigde troepen af te zenden, waardoor hunne hoofdmagt moest verzwakt worden.

— De handel in de binnenlandsche fondsen was heden even flaauw als de vorige dagen. De Spaansche *Ardoins* zijn niet kunnen genoteerd worden, uit hoofde er bijna geen een handels-agent op de beurs was; dezelven werden echter gevraagd tegen 22¾. De notering was overigens heden (27 *Julij*) 5 pCt. 111,30; 3 pCt. 80,95; Nap. renten 99,15; Portugal 24 ⅞; Rom, L. 101⅞.

Van den 28sten Julij.

In het tegenwoordig half-officiëel orgaan, *le Moniteur Parisien*, die het dagblad *la Charte* vervangen heeft, leest men heden het volgende:

„ De autoriteit was sedert lang onderrigt geworden, dat eenige republikeinen, leden van verscheidene geheime genootschappen, zich in een huis van de straat *rue neuve des bons enfans* met de vervaardiging van patronen bezig hielden, met het oogmerk om gedurende de julij-feestdagen den een of anderen misdadigen aanval te ondernemen; zij hield dus een waakzaam oog op dit huis.

„ Gisteren heeft de commissaris van policie van de wijk zich in het gezegd huis begeven en er in het aangeduid lokaal verscheidene personen gevonden, werkende aan het vervaardigen van patronen; men heeft eene groote hoeveelheid munitie in beslag genomen, en bepaaldelijk meer dan 14,000 versch gegotene kogels, boren, vormen en ander gereedschap tot het maken van patronen en het gieten van kogels strekkende.

„ De zich aldaar bevindende personen zijn onmiddelijk en op heeter daad gearresteerd. De justitie heeft de zaak in handen en reeds het noodig onderzoek ingesteld.”

Uit andere berigten verneemt men, dat de persoon, in wiens verblijf de kogels en patronen gevonden zijn, *Raban* is genaamd, graveur van beroep en iemand die dikwijls van staatkundige gevoelens is geranderd. Onder zijne papieren had men verscheidene brieven van de heeren *Cormenin* en *Lamennais* gevonden. Vijf personen zijn in het verblijf van *Raban* gearresteerd; niemand hunner heeft nog zijn naam willen openbaren. Bij een nader onderzoek, heden morgen in de woning van *Raban*, meldde zich een arbeider aan, uit den Faubourg St. Antoine, eene mand dragende, en vragende om *Raban* te spreken. Bij onderzoek bleek dat ook deze mand met patronen en kruid gevuld was. Bij

deze gelegenheid wordt wederom aangemerkt, dat de ontdekkingen van zamenzweringen altijd juist op het oogenblik schijnen te komen, dat men zeggen zou, dat zulks het ministerie in de hand werkt. Zeker is het, dat de policie zich dan eerst met regt werkdadig toont.

— Van tijd tot tijd geeft het *Journal des Débats* overzigten van de zaken van het Schiereiland, die meer of min ongunstig voor de zaak der constitutionele partij uitvallen, naar dat het ministerie het Madridsch bestuur al of niet genegen schijnt. Gedurende eenige maanden hield het *Journal des Débats* het midden tusschen de beide partijen, omdat er toenmaals van eene schikking tusschen den pretendent en het Madridsch gouvernement gesproken werd. Thans moet de zaak der karlistische partij vrij hagchelijk staan; althans het genoemde blad houdt haar genoegzaam voor verloren: don *Carlos* had alle kansen uitgeput en alle waarschijnlijkheid voor een goeden uitslag zien verdwijnen. De afzonderlijke opstand van *Munagorri* had de oogen geopend omtrent de zwakheid der karlistische magt, en sedert deze diversie, zamelde don *Carlos* alle zijne krachten bijeen, om zich bij het defensieve te houden, niet meer eene dier expeditien durvende wagen welke de bewoners van Madrid zoo dikwijls hebben doen beven. Don *Carlos* handhaafde zich thans in Navarre slechts door den steun zijner 12 kastiliaansche bataillons en door dien van een zeker getal hem geheel toegedane personen, voorts ook vooral door den haat dien men de christinos toedraagt en de vrees voor staatkundige wraak, wanneer het leger der koningin in het land doordrong; de oorlog kon daardoor nog een zekeren tijd voortduren, tot het ongelukkig gewest, door eene inwendige omkeering van zaken, eindelijk van denzelven bevrijd wierd. Onder zoodanige omstandigheden moest de staatkunde van het gouvernement zich geheel buiten het gewest houden en dit zijne eigene zaken laten doen, 't welk vroeg of laat zeker zou gebeuren. Het constitutioneel leger moest bij het stelsel blijven, om niet in het land te dringen, een stelsel dat men tot heden gelaakt heeft, maar dat voortaan het middel voor eene spoedige bevrediging was.

„ De kleine stad Estella, — dus besluit het *Journal des Débats* — welke de generaal *Espartero* thans schijnt te willen aanvallen, is aan den ingang der vallei van Amescoas, aan het uiterste gedeelte van het in opstand zijnde land, gelegen. Men moet zich van die plaats meester maken om aan de karlisten den toegang tot de Ribera en Neder-Navarra te sluiten; maar men kan zich overtuigd houden, dat de generaal *Espartero*, zoo hij de plaats meester wordt, niet verder zal gaan. De beide legers staan tegenover elkander; de sterkte van ieder is 20 a 24,000 man. De karlisten zullen zich met kracht tegen het beleg van Estella verzetten; en wanneer de generaal *Espartero* onherroepelijk tot het beleg besloten heeft, zullen er ongetwijfeld onder de muren der stad eenige hardnekkige gevechten geleverd worden."

— Een getal van 150 à 200 jonge lieden, met een rood lint aan het knoopsgat, die waar de Julij-helden begraven zijn, verzameld; een dergelijk getal heeft zich naar het beursplein begeven. De graftombes waren met smaak versierd. Overigens hebben de feestdagen nog niets dat vermelding verdient opgeleverd.

— De staatsraad heeft eergisteren bepaald goedgekeurd de statuten der naamlooze maatschappij voor den aanleg van den weg van Parijs naar Orleans; gisteren heeft dezelve het rapport gehoord over de regeling der statuten voor den weg van Parijs naar Havre.

— Uit Toulon wordt, onder dagteekening van den 24sten, eene opgave medegedeeld omtrent de tegenwoordige in de Middellandsche zee zich bevindende scheepsmagten der onderscheidene mogendheden, die geroepen zouden zijn om bij eene uitbarsting in het Oosten eene groote rol te spelen. De turksche scheepsmagt, uit vijf linieschepen, zeven fregatten, zes mindere vaartuigen en eene stoomboot bestaande, was in de eerste dagen van Julij de Middellandsche Zee ingezeild. Het fransch eskader, onder den admiraal *Gallois*, lag op de reede van Ourlac en zou naar Tenedos stevenen, hetwelk eene gunstige liggingsplaats voor de observatie is; het bestond uit de schepen *Jupiter*, *Santi-Petri*, *Trident*; de brikken *Palinure*, *Bougainville* en *Mésange*; de laatste alléén, zou volgens deze opgave naar den ingang der Dardanellen zijn afgezonden om de bewegingen van den kapudan-pacha te observeren. De engelsche vloot, onder sir *R. Stopfort*, stevende uit Mahon naar Malta, en bestond uit de schepen *Prinses Charlotte*, *Rodney Vanguard*, *Bugham* en het fregat *Bahram*. Te Malta zou zij het linieschip *Asia* en eenige brikken vinden; het linieschip *Pembroke* was op de kust van Italie, en de *Bellerophon* te Athene; deze schepen konden zich nog bij de vloot voegen. De zeemagt van den Egyptischen onderkoning bestond uit 8 linieschepen, 4 fregatten, 4 brikken en eene stoomboot. — Uit deze opgaaf bleek, dat de fransche scheeps-divisie wel de zwakste was; terwijl men [illegible] moest aannemen, dat het fransch gouvernement nog al gerust was omtrent de oostersche zaken, daar het nog een linieschip, *de Triton*, van de statie in den Levant terug ontboden heeft, om het eskader van den admiraal *Leblanc* te Buenos Ayres te versterken.

Te Toulon was men druk bezig om de *Montebello* te bewapenen; dit schip zou met de *Diadème*, en de *Jena* die voor Tunis ligt des noods het eskader van den schout-bij-nacht *Gallois* kunnen versterken.

— Uit hoofde van de Julij-dagen, is er heden geene beurs gehouden.

Duitschland.

Frankfort, den 27sten Julij.

De generaal *Prondzynski*, de kundigste ingenieur-officier en strategicus van het poolsche leger, die, onder anderen, aan de overgave van Warschau een groot aandeel had, is dezer dagen te Sandomir overleden.

— De vermoedelijke troonsopvolger van Denemarken, prins *Christiaan* en zijne gemalin, die onder den naam van graaf en gravin *van Oldenburg* eene reis door Duitschland doen, hebben den 24sten Berlijn weder verlaten en zijn naar Koswig gereisd.

— In de Augsburgsche *Allgemeine Zeitung* leest men het volgende, in eenen brief uit Berlijn, die, naar het schijnt, van goederhand aan dat blad gezonden wordt:

„ De verklaring welke onlangs door den graaf *Molé* in de kamer der pairs, met betrekking tot Belgie, werd afgelegd heeft hier veel opziens gemaakt. Men meent, dat de graaf *Molé* beter zou gedaan hebben met te zwijgen, in plaats van zoo openlijk en ondoordacht partij voor Belgie te kiezen. Althans is het niet staatkundig, om in een oogenblik waarin met verdubbelde krachten van alle zijden getracht wordt de geschillen tusschen Belgie en Holland te vereffenen, eene staatkundige geloofsbelijdenis af te leggen die zeker er niet toe kan bijdragen, om de andere Mogendheden vriendschappelijk jegens Frankrijk te stemmen, en alzoo slechts tot nadeel moet verstrekken aan Belgie, welks belangen de graaf *Molé* onder alle de bestaande omstandigheden [illegible] te verdedigen. Het gevolg van deze onvoorzigtige verklaring is, dat de welwillendheid die men voor het tegenwoordig in Frankrijk bestaande ministerie buitenslands koesterde, in eens heeft opgehouden, hetgeen onmogelijk aan den Julij-troon onverschillig zijn kan, daar dit kabinet in Frankrijk zelf weinig geacht is en schier geen weêrklank vindt. Men weet zeer goed, tot welke middelen de ministers in constitutionele staten soms hunne toevlugt moeten nemen om zich in hunne betrekking te handhaven, of hunne inzigten door te drijven, en men zoude, ook op grond hiervan, den minister *Molé* verontschuldigen, indien hij niet, uit pralerij, *sympathien* zocht op te wekken, wier van den dag legging een fransch minister, op het tegenwoordig standpunt van Frankrijk, niet meer gedoogen mag. Daarom oordeelt men, dat, met wat doel de afgelegde verklaring dan ook gedaan zij, aan dezelve geen zachtere benaming dan een misslag gegeven kan worden, [illegible] hierdoor weder kan worden goedgemaakt, dat men van de zijde van Frankrijk het met allen nadruk daarheen zoekt te brengen, dat Belgie tot allen prijs toegeeft en het ongelukkig belgisch-hollandsche vraagstuk uit de wereld komt. — Het zal spoedig blijken, of de graaf *Molé* berouw gevoelt, of hij zijn standpunt naauwkeurig kent en of hij den kwaden indruk wenscht uit te wisschen die zijne verklaring verwekt heeft, — want men verneemt, dat ten opzigte der bedoelde verklaring, ophelderingen aan het fransche kabinet gevraagd zijn."

— Men meldt, uit Rostock, dat door het opperste hof van appel in Mecklenburg [illegible] uitspraak was gedaan in de zaak van den kastenmaker uit die stad, [illegible] genaamd. Deze man, beschuldigd van door vergif zijne vrouw [illegible] te hebben gebragt, werd door eene mindere regtbank [illegible] stemmen der regters, schuldig verklaard en ter dood veroordeeld, [illegible] hij thans, na een *achtjarig* onderzoek zijner zaak, door het genoemde hof onpartijdig [illegible].

— Te Hamburg lag, den 20sten dezer nog, een vaartuig van Monte Video op de reede, hetwelk, door middel van een Hamburgsch huis, duitsche volksverhuizers als passagiers deed werven; voornamelijk werd naar kundige land- en bouwwerklieden gezocht. — De naar Australië bestemde silezische separatisten bevonden zich mede nog te Hamburg, alwaar zij op de volledige inrigting hunner schepen moesten wachten.

— Z. K. H. de russische grootvorst troonsopvolger bevond zich den 24sten Julij nog te Hanover. — De Hanoversche kroonprins heeft den 22sten, naar de gebruiken der engelsche kerk, zijne christelijke geloofsbelijdenis in het openbaar afgelegd en daarna het heilig Avondmaal ontvangen. Deze belijdenis is door den expresselijk hiertoe uit Engeland ontboden bisschop van *Rochester* afgenomen, en is onder anderen ook door de doorluchtige ouders van den jeugdigen blinden vorst bijgewoond. Den [illegible] K. H. naar Norderney vertrokken, om de zeebaden te gebruiken.

— Z. M. de koning van Wurtemberg is [illegible], met Hoogstdeszelfs gevolg, alhier aangekomen en in den *Roomschen Keizer* afgestapt.

— Z. M. de Koning van Beijeren is den 23sten des avonds in zijne residentie teruggekeerd; alwaar H. M. de Keizerin van Rusland, die den 21sten Töplitz weder verlaten en over Karlsbad hare reize naar Munchen heeft voortgezet, den 24sten des avonds verwacht werd.

— Op zijne reis naar Berlijn, is den 22sten te Munchen aangekomen, de pruissische regeringsraad *Bruggemann*, die met eene bijzondere zending bij het hof van Rome [illegible] vergadering [illegible] van eenen landamman en verdere [illegible], te Rothenthurm werkelijk plaats gehad en was die bijeenkomst zonder bloedvergieten of eenige andere belangrijke stoornis, afgeloopen. De Klaauwenmannen, die bij de vorige vergadering (op den 5den mei) in grooter aantal waren opgekomen dan de Hornmannen, waren thans in mindere getale verschenen (naar sommigen beweerden ten gevolge van gedeeltelijke omkooping), zoodat de laatstgenoemden de zege hebben behaald en hun kandidaat, *Abyberg*, tot landamman verheven is en de overige regerings-ambten mede door Hornmannen bezet zijn geworden.

— Men was niet zonder vrees voor nieuwe oproerige tooneelen ter dezer gelegenheid geweest; en des avonds voor den dag der bijeenkomst,

werd er veel gesproken van nieuwe gelduitdeelingen, die tot dat einde onder het volk zouden plaats gehad hebben. Op de plek waar de vergadering plaats moest hebben, waren dan ook, tot zoo mogelijke voorkoming van ongeregeldheden, de beide partijen door een hek van elkander afgescheiden. Voornamelijk echter, schijnt de goede houding en het aanzien die de landdags-commissarissen zich hebben weten te geven, de partijen in bedwang te hebben gehouden. De burgemeester van Zurich, *Hess*, had der vergaderde menigte vóór den aanvang der stemmingen, op deze wijs toegesproken: » Eedgenooten! Wij zijn hier slechts met ons vijven mannen; maar het gansche eedgenootschap staat achter ons! De vloek des vaderlands [illegible] van ulieden, die dezen dag onteert! Ik hoop, eedgenooten! dat gij mij verstaan hebt!" Deze woorden, met eene stem uitgesproken die, naar hetgeen het berigt zegt, door alle de tegenwoordigen (omstreeks ten getale van 9000) verstaan konden worden, schijnen terstond eene goede uitwerking gedaan te hebben. — Na den afloop zijn de Klaauwenmannen onder muzijk vertrokken, terwijl de Hornmannen hun vreugdegejuich over den uitslag der verkiezingen lieten weergalmen. — Men meende dat de Klaauwenmannen, tijdens de districts-vergadering, zich voor hunne nederlaag hoopten schadeloos te stellen.

— H. M. de keizerin-moeder van Oostenrijk is den 20sten dezer reeds weder van Ischl op Schönbrunn teruggekeerd.

Men verneemt thans stellig, dat HH. MM. de keizer en keizerin den 4den Schönbrunn zullen verlaten om zich naar Tyrol en Italie ter huldiging en krooning te begeven.

De nieuw benoemde turksche gezant te Parijs, *Fethi-Ahmed-pacha*, [illegible] te Weenen voor eenige dagen gemeld is, heeft zijne afscheidsbezoeken in de oostenrijksche hoofdstad afgelegd en zou dezelve den 21sten des avonds verlaten, om zich, over Berlijn en Londen, naar zijne bestemming te begeven.

— Na een verblijf van eenige weken te Triest, alwaar Hoogstdezelve de zeebaden gebruikt heeft, heeft Z. K. H. de jeugdige Würtembergsche kroonprins, den 19den dezer zich aan boord van de aldaar liggende oostenrijksche stoomboot, *Arciduca Carlo*, begeven, om met [illegible] Venetie te gaan, en vervolgens, over Milaan en [illegible], naar Friedrichshafen terug te keeren. Het verblijf te Triest was door Z. K. H., wiens fraai voorkomen en minzaamheid zeer geroemd worden, op het ijverigst besteed met het bezoeken van de voortreffelijke omstreken.

— Uit Rome schrijft men van den 17den dezer, dat monsignore *Viale Prela*, die, in de afwezigheid van den nuntius bij het beijersche hof, den graaf *Mercy d'Argenteau*, met die nonciatuur belast is, binnen eenige dagen naar zijne bestemming zou vertrekken.

— Ter reede van Livorno is het deensche fregat *Rotha* aangekomen, aan boord waarvan de beroemde beeldhouwer *Thorwaldsen* eene reis naar zijn vaderland zal doen; vele kisten met kunstvoorwerpen had hij reeds uit Rome naar Livorno laten vervoeren. Men maakt de opmerking, dat *Thorwaldsen* eene voorliefde voor zeereizen schijnt te hebben, daar hij zijne eerste reis uit zijne geboortestad (Kopenhage) naar Italie, insgelijks over zee deed. [illegible] uit Athene van den 12den [illegible] thans [illegible] zijn de 30 gouvernementen, [illegible] verdeeld werd, tot 24 en de 18 onder-gouvernementen tot 7 verminderd, waardoor jaarlijks eene aanzienlijke som zal kunnen bespaard worden. Ook zijn bij het leger belangrijke bezuinigingen ingevoerd.

Nederlanden.

BREDA, den 30sten Julij.

H. Keis. K. H. Mevrouw de Prinses *van Oranje* is den 21sten dezer van Dresden naar Töplitz vertrokken.

— Uit 's Gravenhage verneemt men, dat, waarschijnlijk tegen de maand October aanstaande, aldaar zal worden overgegaan tot de verkooping der doubletten van de koninklijke bibliotheek; de catalogus dezer belangrijke verkooping, die eenige duizenden nommers bevat, zal eerlang het licht zien.

— Naar men uit Amsterdam schrijft, hebben aldaar eenige der aanzienlijkste handelhuizen zich tot eene maatschappij vereenigd, onder de benaming van *Amsterdamsche Watermaatschappij*, met het doel om zich aan het hoofd te stellen der onderneming van den heer *J. C. Eedberg*, om de hoofdstad, door middel van onaanslibbare buizen, van versch Vechtwater te voorzien. Eerstdaags zal [illegible] eene negotiatie tot dat einde openstellen.

— Verder verneemt men uit Amsterdam, dat de houders van aandeelen in *blanco* van de Handelmaatschappij in appel zijn gekomen tegen het in hunne zaak geslagen arbitrale vonnis.

— Men schrijft uit Utrecht van gisteren: » Den 23sten dezer is alhier, onder voorzitting van den hoogleeraar Dr. *A. Numan*, gehouden, de eerste algemeene vergadering van deelhebbers der maatschappij tot aankweeking van den witten moerbezienboom, de opvoeding van zijdewormen en de zijdeteelt, in welke een belangrijk verslag moet zijn voorgelezen."

— Te Groningen is den 25sten dezer wederom het gewone jaarlijksch examen van het aldaar gevestigde *Doofstommen-Instituut*, in het bijzijn eener talrijke schaar, in de Nieuwe Kerk gehouden. *Honderd* zestig kweekelingen, op wier gelaat men bloeijende gezondheid en vrolijkheid las, gavende treffende blijken van gemaakte vorderingen in onderscheidene vakken van kennis en in handwerken [illegible]. Ditmaal werden de vorderingen in het *spreken* [illegible] in het duidelijk en vlug spreken in luide woorden (de hoogste trap van het onderwijs der doofstommen) bijzonder opgemerkt. Achttien kweekelingen zijn bij deze gelegenheid eervol ontslagen.

— Het schip *Dirkje Adama*, bevelvoerder *H. B. Rickmers*, is den 25sten dezer van Groenland in Texel binnengekomen, met 4 visschen en 130 stuks robben; terwijl bij het Vlie is gepraaid het schip *Spitsbergen*, bevelvoerder *H. Rickmers*, met 3 visschen en 600 stuks robben.

— Zr. Ms. fregat *de Maas*, bestemd naar Batavia, en aan boord hebbende den schout-bij-nacht *Lucas*, is den 15den Mei te Rio Janeiro aangekomen. Aan boord was alles welvarende. Den 21sten Mei heeft het fregat de reis voortgezet.

— In een berigt uit Odessa leest men, dat de op den laatsten Mei langs de kust van Circassie gewoed hebbende storm, behalve de gewapende stoomboot *Jason*, en 5 transportschepen, nog verongelukt zijn een russisch fregat van 65 stukken, eene korvet, twee oorlogsbrikken, twee kotters en dertien koopvaardijschepen van vreemde natien.

Het brusselsch blad *le Commerce belge* behelst in zijn nommer van ll. zaturdag het volgende:

» Wij kunnen verzekeren dat het gouvernement depeches van het hoogste belang betrekkelijk de uitvoering van de 24 artikelen ontvangen heeft: ll. woensdag hebben de leden van de londensche conferentie zich op het *Foreign office* vereenigd, om hunne volmagten uit te wisselen en vervolgens over te gaan tot de ontvangst der toetreding van den koning der Nederlanden tot het traktaat van 15 November. Daarna heeft de Conferentie moeten handelen over de geschiktste middelen, om tot de uitvoering van het traktaat te komen met betrekking tot de wederzijdsche ontruiming der aan de beide contracterende partijen toegewezen plaatsen en grondgebied: daar deze questie reeds vrij levendig en belangrijk was, is het niet waarschijnlijk, dat de Conferentie zich nog met het vraagstuk van de schuld zal bezig gehouden hebben, waaromtrent eene levendige oppositie zich zal doen gelden van de zijde van meer dan eene der op de londensche Conferentie vertegenwoordigde mogendheden."

Door het *Antwerpsch Handelsblad* was reeds ll. zaturdag vermeld, dat, na de aankomst van een paar regtstreeks uit Londen te Antwerpen aangekomen stoombooten, het gerucht zich had verbreid, dat de gezanten van de ter Conferentie vereenigde mogendheden, het allen eens waren geweest om de 24 artikelen onherroepelijk te verklaren, en om Belgie een zekeren tijd te stellen om aan derzelver bepalingen te voldoen. Hetzelfde gerucht heeft ook te Brussel geloopen. De ministeriele *Indépendant* merkt daaromtrent aan, dat men moeijelijk verwachten kan, dat de mogendheden zich reeds in ééne zitting omtrent alles zouden hebben kunnen verstaan.

Het dagblad *l'Emancipation* spreekt in zijn nommer van gisteren van een bij hetzelve ontvangen brief uit Parijs, waarin aangekondigd wordt, dat de gouvernementen van Frankrijk en Engeland overeengekomen waren, om wijzigingen in de 24 artikelen te brengen, bepaaldelijk met betrekking tot de punten van het grondgebied en de schuld.

— Vorst *Leopold* heeft vrijdag middag de troepen in het kamp van Beverloo in oogenschouw genomen en daarna de hoofdofficieren aan zijne tafel onthaald. — Gisteren zou de Limburgsche provinciale staten-deputatie, vorst *Leopold* in het gezegde kamp het adres tegen de 24 artikelen aanbieden, met eene memorie van toelichting.

— Ter Antwerpsche beurs van gisteren (27 Julij) waren genoteerd: Belg. 101⅞; O. Met. 106⅝; Sp. Ardoin 21⅛; Difered. 6; Nap. r. 93⅝; Rom L. 101⅝; Certif. te Antw. 100½; Bras. 79¾. — Wissel op Amst. ¾ pCt. v. kont.; op Rott. ¾ pCt. v. pap. en kont. — Gisteren waren de *Ardoins* te Antw. 20⅞.

De Londensche tijdingen loopen tot laatstleden Zaturdag. — Donderdag den 26sten heeft H. M. koningin *Victoria* een afscheids-gehoor verleend aan de kroonings-ambassadeurs van Belgie en Spanje (den Prins *de Ligne* en den markies *de Miraflores*). Den 27sten is dit ook het geval geweest met de overige buitengewone ambassadeurs en derzelver echtgenooten, en dus ook met den baron en de barones *van der Capellen*. Na afloop dezer audientie, heeft H. M. ook de personen van het gevolg der buitengewone gezanten eene afscheids-audientie verleend. — De pruissische buitengewone gezant, de prins *von Putbus*, was reeds naar Hamburg vertrokken. — Men meende, dat de hertog *van Wellington* in deze week eene reis naar het vasteland zou doen.

— Donderdag avond is de wet omtrent de iersche tienden, na eene levendige beraadslaging, met eene meerderheid van 118 stemmen, in het Lagerhuis aangenomen.

— Ter Londensche beurze van den 27sten dezer waren genoteerd: [illegible], geo. 93⅞; Ned. W. S. 2½ pCt. 55; id. 5 pCt. 102¼; Spanje Act. 21⅝; Uitg. 9½; Port. 3 pCt. 23; 5 pCt. 34¾; Braz. 80½; Col. [illegible]; Wissel op Amst. 12-4, 3 m. 12-5½.

Uit het verslag nopens den staat van dit gewest gedurende het jaar 1837, aangeboden in de gewone jaarlijksche vergadering der provinciale staten, te 's Hertogenbosch, op den 3den dezer gehouden, deelen wij het navolgend uittreksel mede:

Volgens de ingekomene opgaven, bedroeg de *bevolking* dezer provincie op den 1sten Januarij van het nu loopende jaar 359,503, en is dezelve alzoo vermeerderd in een jaar tijds met 3,379 zielen. — De bevolking laat zich aldus verdeelen: Jongmans 117,389; getrouwde mannen 51,871; weduwenaars 7,846; jonge dochters 115,333; getrouwde vrouwen 51,982; weduwen 15,082. De bevolking der steden is bevonden te zijn 70,840, en die van het platte land 288,663.

— Het getal der geborenen, in 1837, beliep in de steden: Van het mannelijk geslacht 1,298, van het vrouwelijk geslacht 1,254, te zamen 2,552, en ten platten lande: jongens 4,795, meisjes 4,518, te zamen 9,313; en dus in het geheel 11,865. — Onder de geboorten zijn niet begrepen 472 doodgeborenen; doch onder het getal geborenen bevinden zich 119 onechte erkende, 380 onechte niet erkende kinderen, te zamen 499, en dus 37 minder dan in het jaar 1836. Van die onechte kinderen zijn er geboren in de steden 202, en ten platten lande 297. — » Wij achten het der opmerking wel waardig," leest men in het verslag, » hier aan te stippen, dat het getal der in onecht geboren kinderen, hetwelk in het jaar 1831 beliep 413, in 1833 was geklommen tot 816, en sedert van jaar tot jaar vermindering heeft ondergaan, als hebbende het getal derzelven beloopen: in 1834, 797, in 1835, 692, in 1836, 556 en in 1837, 499."

Er zijn overleden: In de steden 1,760 personen, ten platten lande 6,222, te zamen 7,982 personen; — zoo dat er in 1837 meer geboren dan overleden zijn 3,883. — Er zijn 2,760 huwelijken in 1837 gesloten, éene echtscheiding heeft er plaats gehad. — In 1837 hebben zich van elders in de gemeente nedergezet 5,275 personen, en zijn met der woon naar andere gemeenten vertrokken 5,779 personen.

Volgens de bij het gouvernement ingekomen berigten, omtrent de in het jaar 1836 gedane vaccinatien, beliepen dezelven, op 11,829 geborenen, het getal van 4887, waarvan 2,937 gratis verrigt waren. In dat jaar werden 122 kinderen door de kinderziekte aangetast, waarvan 14 overleden en 108 zonder gebreken hersteld zijn. — De gezondheids-toestand der ingezetenen was gedurende het jaar 1837 gunstig.

Omtrent de *kerkelijke zaken* verneemt men uit het verslag, dat sedert de laatste bijeenkomst der staten, bij dezelven berigt ontvangen was van het toestaan van rijkssubsidien voor roomsch katholijke kerken en kapellen te Vortum, St. Michiels Gestel, Schijndel, Helvoirt, Grave, Heesel en Woudrichem, ten gezamenlijken bedrage van *f* 45,220; terwijl nog door Z. M., voor de finale overneming, door de hervormde kerkelijke administratien, van pastorijen waarvan het regt van bewoning aan de predikanten, maar de eigendom aan de burgerlijke gemeenten toekwam, eene som van *f* 7,900 uit het crediet ter Hoogstdeszelfs beschikking gesteld, is toegewezen, en wel ten behoeve van dergelijke overnemingen in de gemeenten Dongen, 's Gravemoer, Bladel, Oosterhout en Heeze; zijnde de door het gemeentebestuur van Someren bedongen koopsom aan Z. M. te hoog voorgekomen en alzoo niet goedgekeurd.

Ten opzigte van het *onderwijs*, verneemt men, dat hetzelve op de Latijnsche scholen steeds in denzelfden staat bleef, hebbende het getal leerlingen op dezelven gedurende het jongst afgeloopen schooljaar bedragen 309; zijnde 26 meerder dan in 1836. — Het verslag maakt melding van het toestaan, door Z. M., van al de door de Provinciale Staten aan de hooge regering aangevraagde subsidien ten behoeve van het lager schoolwezen, zoo tot den nieuwen opbouw, als ter vergroting en herstelling der schoollokalen in een tiental gemeenten van dit gewest, ten bedrage van *f* 5528; zijnde uit de provinciale fondsen aan de betrokkene gemeenten nog eene gelijke som toegelegd.

Nopens den staat van het *armwezen* en der *instellingen van weldadigheid* wordt medegedeeld, dat de uitgaven der in de provincie aanwezige godshuizen, wier bevolking 515 zielen, zoo ouden als gebrekkigen en kinderen, beloopt, in het jaar 1837 hebben bedragen *f* 64,894,20 en de middelen waardoor in de uitgaven werd voorzien, *f* 73,156,29½. — De uitgaven der te 's Hertogenbosch, Breda en Heusden gevestigde gast- of ziekenhuizen bedroegen *f* 18,549,24½ en de middelen *f* 18,215,17½; het getal der verpleegden in die gestichten beliep 612, dat der verpleegde dagen 19,247. — De 271 in dit gewest bestaande administratien der huiszittende armen (en wel 26 in de steden en 245 ten platten lande) hebben in 1837 uitgegeven *f* 273,654,56½, en ontvangen *f* 295,335,35; het getal der bedeelden was 22,521. — Aan de te 's Bosch, Breda, Heusden en Tilburg gevestigde armenscholen, alsmede aan het op de gewone lagere scholen verschaffen van gratis onderwijs van kinderen van behoeftige maar niet bedeelde ouders, is gedurende 1837, besteed de som van *f* 7006,41½, waarvan *f* 2902,92 door gemeenten, 4055,49½ door armbesturen, en *f* 48 door particulieren bij inschrijving is bestreden. Een aantal van 7202 kinderen, heeft, op eene of andere dier wijzen, onderwijs hiervoor ontvangen. — Het getal banken van leening welke verpacht zijn of voor rekening van particulieren gehouden worden bedraagt zeven; te Breda alleen is de bank van leening geheel ingerigt en wordt dezelve beheerd op de wijze als bij het organiek besluit van Z. M. van den 31sten October 1826 bepaald is. Die bank heeft in den loop van het jaar 1837 met een kapitaal van *f* 56,450 gewerkt; de uitgaven dezer instelling hebben bedragen *f* 4797,39½ en de middelen van voorziening hierin *f* 5925,41; zoodat de bank eene zuivere winst heeft gehad van *f* 1128,01½. — De twee spaarbanken in dit gewest (alléén te Breda en te 's Hertogenbosch) telden in het jaar 1837 380 deelnemers; aan dezelven is in den loop daarvan teruggekeerd *f* 4307½ en door dezelven belegd *f* 4659,17½. Op 31 December 1837 hadden deze banken te goed *f* 27,026 37 en waren op dat tijdstip verschuldigd *f* 23,095,09½, zoo dat het reservefonds een zuiver bedrag had, als: te 's Bosch van *f* 3577 en aldier van *f* 551,47½. — Het genootschap van onderlinge weldadigheid, hetwelk 54 correspondeerende en werkende, 201 gewone en 396 buitengewone leden telt, is in 1837 in 40 gemeenten werkzaam geweest en heeft uitgegeven *f* 2196,49 en ontvangen *f* 2216,88½. — Het getal der ziekenen begrafenisbussen beliep 16, namelijk 5 te Tilburg, 2 te Breda en 9 te Bergen-op-Zoom; de rekening hiervan blijft teenemaal bedragende het aantal leden derzelven op den laatsten December 800; uit dezelven hebben 157 personen onderstand genoten; de uitgaven bedroegen *f* 2,656,08½; de ontvangsten 290½. — De te Gemert bestaande school tot het geven van onderwijs aan doofstomme kinderen telt 25 kweekelingen, waaronder 2 die gratis zijn opgenomen. — In het algemeen kent het verslag aan de administratien der liefdadige gestichten, en vooral aan die der algemeene armenfondsen, den lof toe van een goed, getrouw en geregeld beheer. Bijna zonder uitzondering, hebben zij de noodige uitgaven kunnen bestrijden, zonder tot de plaatselijke kassen toevlugt te nemen.

(*Het vervolg in een volgend nommer.*)

IN NAAM DES KONINGS.

VERKOOPING

TER ROLLE VAN GEREGTELIJKE UITWINNINGEN BIJ DE REGTBANK VAN EERSTEN AANLEG, ZITTING HOUDENDE TE BREDA, VAN:

Eene **HUIZINGE**, **BROUWERIJ**, **STALLING** en **ERVE**, en al hetgeen daarbij toe- en aanbehoort, genaamd de *Witte Leeuw*, gemerkt Lett. C. Nº. 286, staande en gelegen aan de Haven te *Breda*, hoofdplaats van het Kanton en Arrondissement, provincie *Noord-Braband*; belend: zuid de kinderen KOSTERMANS, west de straat en noord GROENEVELD; bewoond en in gebruik bij de gearresteerden, den heer JACOBUS VAN DER SCHRIECK en zijne huisvrouw mejufvrouw ADRIANA JOHANNA VERLEGH.

De voorschrevene HUIZINGE, BROUWERIJ, STALLING en ERVE, met hetgeen daaraan behoort, op het kadaster bekend Sectie A, Nº. 1071, is gearresteerd als onroerend goed, ten verzoeke van den heer LUDOVICUS JOHANNES BOSMANS, leerling in de medicijnen, wonende te *Brussel*, voor wien als procureur occupeert CORNELIS FRANCISCUS MICHIELSEN, postulerende voor de regtbank van eersten aanleg, zitting houdende te *Breda*, wonende aldaar in de Eindstraat, wijk B, Nº. 27, waar de rekwirant domicilie gekozen heeft; ten laste van den heer JACOBUS VAN DER SCHRIECK, bierbrouwer, wonende te *Breda* en deszelfs huisvrouw mejufvrouw ADRIANA JOHANNA VERLEGH, bij proces-verbaal van arrest van den deurwaarder JOHANNIS CORNELIS VEERMAN Jz. van den vijf en twintigsten April 1800 zeven en dertig, den zes en twintigsten derzelve maand te *Breda* geregistreerd, en overgeschreven ten kantore van bewaring der Hypotheken te *Breda* den dertienden Julij 1800 acht en dertig, deel 3, Nº. 47, en ter Griffie van de regtbank van eersten aanleg, zitting houdende te *Breda*, den negentienden derzelve maand Julij, van welk proces-verbaal van arrest afschrift gelaten is aan den heere GIJSBERTUS VAN DEN ENDEN, griffier bij het vredegeregt in het kanton *Breda*, en aan den heere Mr. JOHAN FRANS CHRISTIAAN JOSEPH DE ROY, Burgemeester der stad *Breda*, beiden wonende te *Breda*, die het origineel hebben geviseerd.

De eerste afkondiging der memorie van lasten zal plaats hebben op Dingsdag den vierden September 1800 acht en dertig, des voormiddags ten tien ure, ter rolle van geregtelijke uitwinningen, bij de regtbank van eersten aanleg, zitting houdende te *Breda*.

De Procureur van den Executant,
MICHIELSEN.

VERKOOPING VAN

ONROERENDE GOEDEREN,

te Steenbergen.

Ten overstaan van J. J. F. VAN RHIJN, openbaar Notaris, residerende in *'s Gravenhage*, als daartoe door de Regtbank van eersten aanleg aldaar benoemd, in het bijwezen van zijnen Ambtgenoot J. VAN DER ZAAG, residerende te *Steenbergen*, en met in achtneming van geregtelijke veroordeningen omtrent de 10 eerste koopen, zullen, ten huize en herberge van CHRISTOFFEL STOFFELEN, te *Steenbergen*, op Vrijdag den 3. Augustus 1838, worden geveild en den 17. daaraanvolgende, beide des voormiddags ten 11 ure, finaal worden Verkocht:

Onderscheidene partijen goede en wel onderhoudende WEI- en BOUWLANDEN, alsmede SCHAARBOSSCHEN, te zamen groot ruim 40 Bunders, verdeeld in 12 Koopen, gelegen in de Polders *Westgraafhendrik*, *Kruisland*, *Oudeland*, *Westland*, *Sint Omkammerswaardronkenland*, en in het *Westverdronkenland*, Landen van *Steenbergen*; benevens 2 ERFPACHTEN op Goederen aldaar gelegen.

Alles breeder bij Billetten omschreven.

Nadere onderrigting te bekomen ten Kantore van voorgenoemde Notarissen J. J. F. VAN RHIJN te *'s Gravenhage* en J. VAN DER ZAAG te *Steenbergen*.

Te Breda, bij BROESE en COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.